

GRECO Groupe d'États contre la corruption
Grupp av stater mot korruption Europarådet
Conseil de l'Europe

GENERALDIREKTORAT I – RÄTTSLIGA FRÅGOR
AVDELNINGEN FÖR BROTTSFRÅGOR

Strasbourg, 23 juni 2006

Offentlig
Greco RC-II (2006) 2E

Andra utvärderingsomgången
Överensstämmelserapport för Finland

Antagen av GRECO vid det 29:e plenarmötet
(Strasbourg, 19–23 juni 2006)

I. INLEDNING

1. GRECO antog utvärderingsrapporten om Finland för andra utvärderingsomgången vid det 19:e plenarmötet (28 juni–2 juli 2004). Denna rapport (Greco Eval 11(2003) 3E) publicerades av GRECO efter de finska myndigheternas godkännande den 6 juli 2004.
2. I enlighet med regel 30.2 i GRECO:s arbetsordning lämnade myndigheterna i Finland in sin lägesrapport (RS-rapport) om de åtgärder som vidtagits för att följa rekommendationerna den 27 december 2005.
3. Vid det 26:e plenarmötet (5–9 december 2005) valde GRECO, i enlighet med regel 31.1 i arbetsordningen, ut Slovenien och Sverige till att tillhandahålla rapportörer för överensstämmelseförfarandet. Till rapportörer utnämndes Bojan DOBOVSEK från Slovenien och Lena HALL ERIKSSON från Sverige. Rapportörerna bistods av GRECO:s sekretariat i sammanställningen av överensstämmelserapporten (RC-rapporten).
4. Syftet med RC-rapporten är att utvärdera de åtgärder som vidtagits av myndigheterna i Finland för att fullfölja rekommendationerna i utvärderingsrapporten.

II. ANALYS

5. Det erinrades om att GRECO i sin utvärderingsrapport utfärdade fyra rekommendationer till Finland. Efterlevnaden av dessa rekommendationer tas upp nedan.

Rekommendation i.

6. *GRECO gav rekommendationen att göra ökade satsningar på specialutbildningar för poliser och åklagare om förverkande och tillfälliga åtgärder i samband med korruptionsbrott och att däri använda sig av erfarenheter från andra länder i den mån det är möjligt.*
7. Myndigheterna i Finland har meddelat att korruption är ett betydande inslag i utbildningen om upprätthållande av lag och ordning vad beträffar ekonomisk och organiserad brottslighet och detta kommer att stärkas ytterligare i framtiden. I enlighet med utvärderingsrapporten uppmanade inrikesministeriet Polisyrkeshögskolan i Finland att utöka specialutbildningen för poliser i korruptionsfrågor, inklusive användning av tillfälliga åtgärder och förverkan. Utbildningsplanen har ändrats därefter; utbildningen inriktar sig på relevant lagstiftning, praktiska situationer och internationella fallstudier.
8. I oktober 2005 publicerade polisyrkeshögskolan en ny textbok om korruptionsbrott och tillfälliga åtgärder och förverkan i samband med dessa. Textboken kommer att delas ut till alla poliselever och kommer att utgöra en del av de prov de måste klara av. Alla poliser kommer att få ta del av det mest väsentliga av innehållet i textboken genom ett särskilt nätverk för e-lärande för poliser. Erfarenheterna från andra länder som inhämtats på andra sätt, i synnerhet med hjälp av polisens sambandsnätverk, som omfattar en rad europeiska länder, och genom internationella organisationer (Interpol, Europol och Eurojust). De sambandsofficerer som har hand om praktiska utredningar tillhandahåller utbildning vid flera olika seminarier.
9. Myndigheterna har också meddelat att specialutbildningen för åklagarna är särskilt omfattande under prövotiden på ett år innan en biträdande åklagare kan utses till en permanent tjänst. Till följd av rekommendation i har dock

utbildningen för vanliga åklagare utökats. Flera specialseminarier för åklagare har anordnats, många av dem tillsammans med polisutredare, i ämnen som särskilt har med frågor relaterade till korruption att göra och den tillhörande internationella dimensionen. Slutligen, för att utöka åklagarväsendets kapacitet att hantera, *inter alia*, korruptionsfall, har sju nyckelåklagare tillsatts för att hantera ekonomisk brottslighet och brott som begås av statstjänstemän.

10. GRECO noterar den information man delgivits och välkomnar de åtgärder som angivits. Även om Finland är ett land med ett litet antal korruptionsfall håller myndigheterna på att utveckla sin kapacitet att hantera fall av korruption.

11. GRECO drar slutsatsen att rekommendation i har implementeras på ett tillfredställande sätt.

Rekommendation ii.

12. *GRECO rekommenderar att man inför tydliga regler/riktlinjer för statstjänstemän när det gäller rapportering av misstankar om korruption inom statlig förvaltning.*

13. Myndigheterna i Finland har meddelat att finansministeriet, som har huvudansvaret för den statliga policyn när det gäller att skapa regler eller dra upp riktlinjer för hela statsförvaltningens personal, publicerade en handbok 2005, "Värden i vardagen – tjänstemannens etik". Syftet med handboken är att ge praktisk handledning för statligt anställda och att hjälpa till med tillsynsfunktioner. Handboken, som är den senaste produkten i ett övergripande projekt för att bibehålla höga etiska standarder inom statsförvaltningen innehåller, *inter alia*, följande riktlinjer: "Ett ministerium och en enskild verksamhetsenhet bär som myndigheter ansvaret för att de i del 1 beskrivna värdena inarbetas i styrningen av förvaltningsområdet och det praktiska arbetet. Målsättningen är en etiskt högtstående verksamhet som är fri från korruption. Eventuella misstankar om korruption som uppkommer i en verksamhetsenhet skall delges myndigheterna." Finansministeriet har skickat handboken till alla instanser och det rekommenderas att den delas ut till all personal för användning i det dagliga arbetet samt i utbildningssyfte.

14. Myndigheterna har även meddelat att många statliga förvaltningar har påbörjat utarbetandet av regler/riktlinjer för det egna goda styret. Till exempel tullen håller på att fastställa regler/riktlinjer för och utbildning i hur man bör reagera på misstankar om korruption inom tullen. Vidare anordnar skatteförvaltningen regelbundna internutbildningar för personalen. Att förebygga korruption är en väsentlig del av den utbildningen.

15. GRECO noterar den information man delgivits, välkomnar de angivna åtgärderna och förstår att de riktlinjer som antagits av finansministeriet gäller för hela statsförvaltningen, inklusive statliga institutioner som tullen och skatteförvaltningen. Målet att integrera dessa riktlinjer och göra dem till en del i det dagliga arbetet för alla statligt anställda är särskilt viktigt.

16. GRECO drar slutsatsen att rekommendation ii har implementeras på ett tillfredställande sätt.

Rekommendation iii.

17. GRECO gav rekommendationen att införa tydliga regler/riktlinjer för situationer då statliga tjänstemän övergår till den privata sektorn ("pantouflage") för att undvika intressekonflikter.

18. Myndigheterna i Finland har meddelat att finansministeriet har huvudansvaret för statliga policyfrågor, som situationer av intressekonflikter som kan uppstå när statstjänstemän övergår från den offentliga till den privata sektorn. Till följd av GRECO:s rekommendation har ministeriet studerat denna fråga men har ännu inte erkänt att det finns några särskilda problem när det gäller den typen av situationer. Ministeriet drog slutsatsen att principen att statstjänstemän inte får röja konfidentiell information som har kommit till deras kännedom under anställningen inom den statliga myndigheten, vilket också är straffbart enligt lag (strafflagen, kapitel 40), är ett tillräckligt verktyg i detta sammanhang. Principen om att inte röja konfidentiell information finns dock med i handboken "Värden i vardagen – tjänstemannens etik" (2005) och ingår i utbildningen.

19. GRECO noterar den information som tillkännagivits. GRECO påminner om att strafflagstiftningen rörande avslöjande av sekretessbelagd information av statstjänstemän, som fanns långt innan utvärderingen men som man inte hänvisar till i utvärderingsrapporten, kan ha en förebyggande effekt i situationer då statstjänstemän övergår till den privata sektorn, och välkomnar att en sådan regel införs i de etiska riktlinjerna.

Det är dock tveksamt i vilken utsträckning dessa riktlinjer skulle kunna tillämpas när en tjänsteman väl har lämnat den offentliga förvaltningen. GRECO, som har behandlat denna fråga i åtskilliga utvärderingsrapporter, anser att det faktum att det blott finns regler som förbjuder avslöjande av konfidentiell information inte är tillräckligt för att lösa hela det etiska dilemma som kan uppstå i situationer då statstjänstemän – även när de inte avslöjar sekretessbelagd information – övergår till en liknande privat enhet som är ansluten till den offentliga institutionen eller konkurrerar med denna, direkt eller en kort tid efter att ha lämnat den offentliga institutionen. Sådana situationer kan vara fullkomligt lagliga i Finland, men är fortfarande problematiska ur etisk synvinkel. Följaktligen lever det som rapporterats inte till fullo upp till rekommendationen. Finland kanske vill använda sig av erfarenheter från andra medlemsstater i GRECO som har hanterat den här frågan.

20. GRECO konstaterade slutligen att rekommendation iii. delvis hade implementerats.

Rekommendation iv.

21. GRECO gav rekommendationen att se till att revisorer och andra rättsliga yrkesverksamma utbildas i att ta korrupktion i beaktande vid rapportering om suspekta transaktioner.

22. Myndigheterna i Finland har meddelat att centralhandelskammaren, som är ett offentligt tillsynsorgan, har fäst särskild uppmärksamhet vid riskerna med korrupktion och har anordnat två seminarier om korrupktion för revisorer och att driva redovisningsföretag (december 2004 och december 2005). Vidare har föreningen för auktoriserade revisorer och GRM-revisorer rf anordnat utbildning i korrupktion och penningtvätt för sina respektive medlemmar år 2004/2005. Slutligen håller de finska myndigheterna och

representanter för den kommersiella sektorn för närvarande på att utarbeta en gemensam strategi för att förebygga vissa typer av brott, däribland korrupktion, inom näringslivssektorn. Strategin gäller perioden 2006–2010 och innefattar en rad aktiviteter, som utbildning och medvetandegörande.

23. GRECO noterar den information som tillkännagivits. GRECO glädde sig åt att höra att en rad relevanta åtgärder på frivillig basis är på kommande och att den dialog som förs mellan staten och näringslivssektorn verkar vara välutvecklad i detta avseende.

24. GRECO drar slutsatsen att rekommendation iv har implementeras på ett tillfredsställande sätt.

Ytterligare information (som inte hänför sig till några rekommendationer)

25. Myndigheterna i Finland har också upplyst GRECO om att den 27 september 2005 kom kommunförbundet med instruktioner/riktlinjer för kommunstyrelser och stadsstyrelser samt gemensamma kommunstyrelser rörande resor och andra förmåner som betalas av yttre instanser till personalen och valda tjänstemän i kommunerna.

26. GRECO noterar den ytterligare information som delgivits.

III. SLUTSATSER

27. Med tanke på ovanstående konstaterar GRECO att Finland på ett tillfredsställande sätt har implementerat den absoluta majoriteten av de rekommendationer som gavs i utvärderingsrapporten för andra utvärderingsomgången.

Rekommendation i, ii och iv har implementerats på ett tillfredsställande sätt och rekommendation iii har delvis implementerats.

28. GRECO uppmanar ordföranden i den finska delegationen att lämna in ytterligare information rörande implementeringen av rekommendation iii senast den 31 december 2007.